

W dniach 28-30 czerwca 2023 r. zrealizowana została wizyta studyjna na Uniwersytecie w Mediolanie, w ramach projektu „Doskonałość Dydaktyczna Uczelni”, prowadzonego w Biurze Innowacji Dydaktycznych na podstawie umowy MEiN/2022/DIR/2528 z Ministerstwem Edukacji i Nauki. W wizycie wzięli udział: prof. dr hab. Beata Krasnodębska-Ostroga, dr hab. Magdalena Markowska, dr hab. Krzysztof Turzyński oraz Jolanta Urbanikowa.

Głównym celem wizyty było zebranie informacji dotyczącej projektowania, realizacji i oceniania studiów na kierunkach medycznych na Uniwersytecie w Mediolanie, w warunkach ścisłego regulowania tych studiów przez administrację państwową, które jednak przy zachowaniu standardów jakości pozwalają na elastyczność oraz innowacje.

Wrażenia z wizyty studyjnej na Università' degli Studi di Milano (UniMi) poświęconej jakości kształcenia na kierunkach lekarskich

Informacje ogólne o kształceniu na kierunkach medycznych

- Standardy kształcenia określone są w postaci rozporządzenia ministra zdrowia (L'Ordinamento LM-41). Określa ono kilkadziesiąt działów tematycznych kształcenia i wskazany jest zakres punktów ECTS przypisanych do tych działów. Zakres punktów jest dość szeroki np. biologia molekularna 16-28 ECTS, genetyka medyczna 5-10 ECTS.
- Limit miejsc na kierunkach lekarskich w skali kraju jest określany przez ministra zdrowia.
- Są to studia płatne z systemem ulg; ok. 85-95% kończy rozpoczęta studia.
- Nabór na kierunki lekarskie ma postać ogólnokrajowego egzaminu. Kandydat wskazuje uczelnie, na których chciałby się kształcić. Kandydat może podejść do egzaminu 4 razy. Egzamin sprawdza wiedzę ogólną kandydatów, z lekką preferencją kompetencji z nauk ścisłych i przyrodniczych.
- Nabór na kierunki lekarskie w języku angielskim prowadzony jest oddzielnie od naboru na kierunki w języku włoskim. Terminy egzaminów są oddzielone czasowo.
- Uczelnie prywatne prowadzą nabór niezależny od powyżej opisanego trybu rekrutacji na uczelnie publiczne.
- Konferencja rektorów uczelni medycznych działa jako rada koordynacyjna programów kształcenia. W tym celu spotyka się co najmniej raz na rok w celu harmonizacji rozwiązań programowych na poszczególnych uczelniach.

- W celu utworzenia kierunku lekarskiego należy uzyskać jedynie akceptację właściwego ministerstwa.

Informacje o kształceniu na kierunkach lekarskich na UniMi

- UniMi prowadzi trzy kierunki lekarskie w języku włoskim (210+140+120 miejsc) i jeden kierunek lekarski w języku angielskim (ok. 70 miejsc). Studentami tego ostatniego są przede wszystkim studenci z Włoch (ok. 40%), innych krajów UE (ok. 20%), Bliskiego Wschodu (ok. 20%) i pozostałych krajów azjatyckich (ok. 10%).
- Wymaganiem formalnym ukończenia drugiego roku kształcenia na programie w języku angielskim jest zaliczenie egzaminu z języka włoskiego co najmniej na poziomie B2.
- Przygotowanie studentów do wykonywania zawodu lekarza weryfikowane jest w trakcie trzyczęściowego egzaminu z różnych działów medycyny (Area Chirurgica, Area Medica, Medicina Generale) – w funkcji egzaminu państwowego. Poszczególne części odbywają się w kolejnych semestrach.
- Weryfikacja kompetencji praktycznych ma miejsce podczas końcowych praktyk zawodowych w szpitalu (na tym etapie nacisk kładziony jest na weryfikację, a nie na kształtowanie kompetencji). Praktyka realizowana jest w systemie tutorskim (zasadniczo na 1 tutora przypada 1 student), trwa miesiąc i obejmuje kompletowanie portfolio przypadków związanych z działaniami studenta na praktyce.
- Program studiów składa się z części podstawowej, obejmującej 264 ECTS przedmiotów „teoretycznych”, 56 ECTS praktyk, 5 ECTS przedmiotów do wyboru i 18 ECTS związanych z pracą dyplomową.
- Przedmioty z podstaw naukowych medycyny (biologia, chemia, fizyka) są prowadzone przez nauczycieli akademickich z dorobkiem naukowym w tych dyscyplinach, niekoniecznie związany z naukami medycznymi.
- Uzupełnieniem części podstawowej jest indywidualnie wybierana ścieżka kształcenia składająca się z 10 ECTS przedmiotów „teoretycznych”, 4 ECTS praktyk i 3 ECTS przedmiotów do wyboru. Jest ona realizowana na szóstym, ostatnim roku studiów.
- Ukończenie studiów na UniMi polega na publicznej obronie pracy dyplomowej przed liczną komisją egzaminacyjną. Obrony tych prac mają charakter bardzo uroczysty. Prace dyplomowe mają charakter projektu badawczego.
- Po ukończeniu zasadniczego kształcenia na kierunku lekarskim można przedłużyć studia w celu zrealizowania projektu badawczego w wymiarze 60 ECTS.

- Po ukończeniu kształcenia na kierunku lekarskim można aplikować o rezydenturę w szpitalu lub na studia doktoranckie. Tych form rozszerzania kompetencji nie można łączyć.
- Można wykorzystywać wymiany między uczelniami medycznymi.

Informacje ogólne o systemie zapewniania jakości kształcenia na UniMi

- Nad jakością kształcenia i sprawozdawczością czuwa biuro – Center for Study and Professional Guidance – zatrudniające wyspecjalizowaną kadrę administracyjną (kilkanaście osób), która także dba o spójność procedur wewnętrznych z uregulowaniami zewnętrznymi. Do szczególnych zadań tego biura należą także:
 - doradztwo merytoryczne,
 - organizacja praktyk zawodowych dla studentów,
 - działania informacyjne i orientacyjne nakierowane na studentów.
- Szpitale kliniczne, w których odbywa się kształcenie studentów UniMi nie są jego częścią a klinikami o wysokiej renomie i chęci współpracy z UniMI; jest to rozwiązanie typowe w skali krajowej.
- Ankiety studenckie wypełniane są przed egzaminami.
- Wyniki ankiet są dostępne publicznie na stronie internetowej.
- Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.

Formalny system zapewnienia jakości kształcenia

- Nad jakością kształcenia w szkołach wyższych czuwa Agenzia Nazionale di Valutazione del Sistema Universitario e della Ricerca (ANVUR).
- Standardy i wskaźniki ewaluacji zewnętrznej są publicznie dostępne.
- Ewaluacja zewnętrzna uczelni odbywa się co 5 lat. Ewaluowane są wtedy wszystkie kierunki studiów.
- Ewaluacja uczelni składa się z analizy raportu samooceny przygotowanego na podstawie określonych standardów i wskaźników.
- Elementem ewaluacji uczelni są wizyty zespołów oceniających na wybranych (3-4) wydziałach.

Działania wewnętrzne i inne informacje

- Co 3 lata odbywa się ewaluacja wewnętrzna kierunków studiów UniMi.

- Po ukończeniu drugiego roku studiów odbywa się uroczyste wręczenie fartuchów. To wydarzenie jest ważnym elementem życia akademickiego UniMi i rozwija więź studentów z jednostką dydaktyczną i kierunkiem studiów.
- UniMi nie kładzie dużego nacisku na centra symulacji, które są drogie w utrzymaniu, wymagają wyspecjalizowanego personelu technicznego i muszą świadczyć usługi zewnętrzne w celu ograniczenia kosztowności.